<<Քայլ առ քայլ>> բարեգործական հիմնադրամ

<<Նախադպրոցական հաստատության մանկավարժական աշխատողների մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների զարգացման>> ծրագիր

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Հաստատություն՝ Գորիսի թիվ 5 ՆՈՒՀ ՀՈԱԿ

Թեմա՝ Մանկավարժական աշխատողի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի պլանավորումը՝ նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան

Դաստիարակ՝ Սոֆիկ Ոսկանյան

2023

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....3

ԳԼՈՒԽ 1. «Մանկավարժական աշխատողի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի պլանավորումը՝ նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան»

1.1Ուսումնական և դաստիարակչական խնդիրների իրականացումը մանկապարտեզում՝ համապատասխան կրթության պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին.....5

1.2Նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշչային ոլորտներն ու կարողունակությունները.....7

ԳԼՈՒԽ 2 ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

1.2 Դաստիարակի մանկավարժական աշխատանքի պլանավորում.....12

Եզրակացություններ.....14

Օգտագործված գրականության ցանկ.....15

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Հետազոտության թեմայի արդիականությունը: Սույն հետազոտության արդիականության համար հիմք է հանդիսացել նախադպրոցական մանկավարժական աշխատողի կողմից նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան ուսումնական պարապմունքների պլանավորումը, քանի որ նախադպրոցական կրթության պետական չափորոշիչն այն հիմնական ուղեցույցն է, որի պահանջներին համապատասխան պետք է պլանավորվի ուսումնական պարապմունքը նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունում: Չափորոշչում նշված են այն բոլոր արդյունավետ կետերը, որոնք հիմք են հանդիսանում նախադպրոցականի կրթության ու զարգացման համար: Աշխատանքը ուսումնասիրելիս կտեսնենք, որ չափորոշչում նշված են նաև սաների ուսումնառության համար պարտադիր կարողունակությունները, որոնց պետք է տիրապետի երեխան:Սա իհարկե նշանակում է, որ յուրաքանչյուր մանկավարժական աշխատող(նախադպրոցական և դպրոցական), ուսումնական պարապմունքը պլանավորելիս, պետք է անպայման ուսումնասիրի և պահպանի նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշշային պահանջները:

Նախադպրոցական կրթությունը, ինչպես գիտենք, ամբողջական գործընթաց է, որն ուղղված է նախադպրոցական տարիքի երեխայի զարգացման ապահովմանը: Չափորոշիչներին համապատասխան ուսումնական պլան կազմելով՝ դաստիարակը կհասնի այն բանին, որ սանը կկարողանա հասկանալ և տիրապետել սեփական նախասիրություններին, ունակություններին, կարողություններին,հոգեկան և սոցիալ-անձնային առանձնահատկություններին:Այսպիսով սանը դպրոց մուտք կգործի որոշակի պատկերացում կազմելով իր <<ես>>-ի և հասակակիցների մասին,ինչն էլ ապացույցն է այն բանի, որ նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունը պատասխանատվություն է կրում երեխայի բնականոն զարգացման համար:

Հետազոտության նպատակը: Սույն հետազոտության նպատակն է ուսումնասիրել նախադպրոցական կրթության պետական չափորոշիչները՝ մանկավարժական աշխատողի կողմից ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի ճիշտ պլանավորման ու իրականցման համար՝ հիմք դնելով խելացի, զարգացած, կրթված սերունդ

դաստիարակելու գործին: Դաստիարակը իր աշխատանքային գործունեության ընթացքում ուսումնասիրում է յուրաքանչյուր սանի ֆիզիկական և հոգեկան առողջությանը վերաբերող յուրաքանչյուր հարց՝ պարտավորություն կրելով պահպանել մանկավարժական աշխատանքի նորմերն ու պահանջները՝ պատասխանատվություն կրելով սանի առողջության, զարգացման համար:

Հետազոտության խնդիրը: Հետազոտության խնդիրն է ուսումնասիրել և աշխատանքի մեջ կիրառել բոլոր արդյունավետ միջոցներն ու մեթոդները, որոնք կօգնեն նախադպրոցական մանկավարժին նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունում պլանավորել և անցկացնել նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան ուսումնական պարապմունքներ: Դաստիարակը պետք է օգտվի այնպիսի միջոցներից ու մեթոդներից, որոնք դրականորեն կազդեն նախադպրոցական սանի հոգեկան առողջության և սանի՝ որպես <<առողջ>> անհատի ձևավորման վրա:

ԳԼՈՒԽ 1. «Մանկավարժական աշխատողի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի պլանավորումը՝ նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան»

1.1 Ուսումնական և դաստիարակչական խնդիրների իրականացումը մանկապարտեզում՝ կրթության պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան

Նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունում ուսումնական և դաստիարակչական գործընթացի արդյունավետ իրականացման, մանկավարժական կանոնների պահպանման համար պատասխանատու են բոլոր նախադպրոցական մանկավարժական աշխատողները, որոնց գործառույթն է երեխաների հետ կատարել ամենօրյա դաստիարակչական աշխատանք՝ հաշվի առնելով սաների անհատական առանձնահատկությունները: Պետք է ցուցաբերել համբերություն ոչ միայն սաների, այլև նրանց ծնողների հետ շփման ընթացքում: Մանկավարժական կանոնների, սաների լիարժեք և ճիշտ զարգացման մասին մանրակրկտորեն խոսվում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինի կողմից: Իսկ մանկավարժի պարտականությունն է հաշվի նստել նրանց կողմից սահմանված կանոնների հետ՝ կրթված, խելացի սերունդ դաստիարակելու համար,քանի որ չափորոշիչների սահմանումը նպատակաուղղված է նախադպրոցական տարիքի երեխայի իմացական շարժառիթների խթանմանը, նրա ինքնաճանաչման, ինքնադրսևորման, համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման ապահովմանը, առողջ կենսակերպի հիմքերի ձևավորմանն ու սոցիալականացմանը: Եվ ի վերջո մանկավարժական գործունեությունը պահանջում է գիտելիքների, մասնագիտական կարողությունների, փորձի լիարժեք ձեռքբերման շարունակական բարելավում: Նոր չափորոշիչների սահմանումը հնարավորություն է տալիս մանկավարժին ծանոթանալ կրթական նոր մեթոդներին, ուսուցման արդյունավետ պայմաններին, սաների տարիքային և անհատական հոգեբանական առանձնահատկություններին: Չափորոշիչը նաև կրթական հիմնական ծրագրերի նպատակների իրագործումը ցույց տվող չափանիշների կատարման ընդհանուր մակարդակն է, երեխայակենտրոն կրթության հիմքը, որը հնարավորություն է ընձեռում արձագանքելու երեխաների կարիքներին և հետաքրքրություններին, հարգելու երեխաների անձը, հենվելու երեխաների ուժեղ կողմերի վրա և խթանելու համատեղ ուսումնառություն:

Ըստ պետականորեն սահմանված կետերի

1. Նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշիչը հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչի բաղկացուցիչ մաս կազմող նորմատիվ իրավական ակտ է, որը սահմանում է նախադպրոցական տարիքի երեխաների (ըստ տարիքային խմբերի) զարգացման կրթական ծրագրերի բովանդակությունը, նրանց ներկայացվող վերջնարդյունքները, ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը, նախադպրոցական տարիքի երեխաների կրթության և զարգացման վերջնարդյունքի ապահովման հիմքերը:

2. Չափորոշչի հիմքում նախադպրոցական տարիքի երեխաների կարողունակությունների վրա հիմնված մոտեցումն է:

3. Չափորոշիչը ներառում է՝

1) ուսումնադաստիարակչական հիմնական բնագավառները, կրթական ծրագրի բաղադրիչները և դրանց սահմանման մանկավարժահոգեբանական սկզբունքները.

2) երեխաների ուսումնական, խաղային բեռնվածության առավելագույն չափը կամ դրանց հարաբերակցությունը.

3) երեխաների զարգացման ընթացքի և առաջադիմության մակարդակի դիտարկման ձևերը.

4) նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում ներառական և երեխայակենտրոն միջավայրի չափանիշները, որոնք հաստատում է կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը.

5) նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում երեխայի անվտանգ միջավայրի և աղետներին պատրաստվածության չափանիշները:

4. Չափորոշիչը հանդիսանում է երեխայակենտրոն կրթության հիմքը. հնարավորություն է ընձեռում արձագանքելու երեխաների կարիքներին և հետաքրքրություններին, հարգելու յուրաքանչյուր երեխայի անձը, խթանելու համատեղ ուսումնառության գործընթացը:

5. Նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշչի իրականացումը նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների կողմից պարտադիր է՝ անկախ դրանց կազմակերպաիրավական ձևից և ենթակայությունից:

6. Ըստ չափորոշչի, մշակվում են միջին և բարձրագույն մասնագիտական հաստատությունների նախադպրոցական ֆակուլտետների (բաժինների) ուսումնական ծրագրեր և վերապատրաստումների թեմատիկ պլաններ, ծնողական կրթության ծրագրեր: [1]

Ինչպես արդեն նշեցինք, նախադպրոցական մանկավարժները անպայմանորեն պետք է ունենան մարդկային այնպիսի բարձր արժանիքներ, ինչպիսիք են հարգալից վերաբերմունքը յուրաքանչյուր երեխայի նկատմամբ, հանդուրժողականությունը և հավասարության սկզբունքի սահմանումն ու պահպանումը: Չէ որ ամեն դաստիարակ առաջին հերթին այն մարդն է, ով մշտապես երեխաների կողքին է՝ խմբում, զբոսանքի, ճաշի և քնի ժամանակ: Նրանցից յուրաքանչյուրի պարտքն է վերահսկել սաների բարեկեցությունն ու անվտանգությունը: Դաստիարակը այն անձն է, ով մշտապես կապի մեջ է սաների հետ, ով վարում է երեխայակենտրոն գործողություններ՝ կարդալով կամ պատմելով հեքիաթներ, խաղալով զարգացմանը նպաստող խաղեր՝ վերահսկելով խմբի կարգուկանոնը, ով իր ակտիվ և անմասն մասնակցությունն ունի հանդեսների կազմակերպման գործում: Եվ վերջապես չափորոշիչները ևս մեկ միջոց են դաստիարակի համար, որպեսզի նա կարողանա ուսումնական պարապմունքները անցկացնել ժամանակակից մեթոդներով:

Չափորոշիչների կարևոր առանձնահատկություններից մեկն այն է, որ այն ևս մեկ անգամ հուշում է այն մասին, թե ինչու չի կարելի ուսումնական պարապմունքների ժամանակ սաներին դնել կաղապարների մեջ: Ինչու պետք է թույլ տալ նրանց ինքնաարտահայտման և սեփական կարծիքն անկաշկանդ արտահայտել: Ըստ չափորոշիչների սահմանած կանոնների ու կետերի, հարկավոր է խրախուսել երեխաների ինքնուրույն խոսքը, ստեղծագործականությունը, նախառեռնողականությունը, տրամաբանական մտածողությունը, քանի որ հենց նման կերպ կարելի է հիմք նախապատրաստել, որ նախադպրոցականը կարողանա

[1] https://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=72808

սոցիալականացվել, դրսևորվել: Այս ամենը ճիշտ կազմակերպելու և իրականացնելու համար, հարկավոր է, որ մանկավարժական աշատողները քաջածանոթ լինեն նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշիչային պահանջներին՝:
Չափորոշիչները առաջին հերթին սահմանումն է այն բանի, որ նախադպրոցական տարիքը սանի, որպես անձի, կայացման կարևորագույն և առաջնային շրջանն է: Ահա թե ինչու, աշխատանքում կարմիր թելի պես գնում է այն միտքը, որ նախադպրոցական կրթության համակարգը պետք է ուղղված լինի ոչ միայն գիտելիքներով հարուստ սանի զարգացմանը, այլև նրա անձնական որակների, բնավորության կարևոր հատկանիշների(հարգանք մեծահասակի և հասակակիցների նկատմամբ, բարյացակամություն, հոգատար վերաբերմունք շրջապատող աշխարհին, հայրենիքին և այլն) և սոցիալական հմտությունների զարգացմանը:

1.2 Նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշչային ոլորտներն ու կարողունակությունները

Նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշչում հստակ սահմանված են նախադպրոցական տարիքի սաներից ակնկալվող կարողունակությունները: «Կարողունակությունները նախադպրոցական տարիքի երեխաների կողմից ուսումնառության և դաստիարակության գործընթացում ձեռք բերված գիտելիքի, հմտությունների, արժեքների և դիրքորոշումների հիման վրա ըստ իրավիճակի արդյունավետ ու պատշաճ արձագանքելու ձևեր են: Նախադպրոցական տարիքի երեխաների կարողունակությունները ձևավորվում են ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման միջոցով»: Նախադպրոցական կրթության կարողունակություններն են՝

1. լեզվական և հաղորդակցական կարողունակություն
2. ճանաչողական և մոտիվացիոն կարողունակություն
3. ինքնաճանաչողական և սոցիալական կարողունակություն
4. ժողովրդավարական և քաղաքացիական կարողունակություն
5. թվային և մեդիա կարողունակություն
6. մշակութային կարողունակություն
7. մաթեմատիկական և տեխնիկական կարողունակություն
8. տնտեսական կարողունակություն
9. ֆիզիկական կուլտուրայի կարողունակություն: [2]

Այս կարողունակությունները մեկը մյուսին լրացնող, շարունակող և ամբողջացնող կետեր են, որոնք սաների նախադպրոցական կրթության մեջ ունեն իրենց յուրահատուկ տեղը:
Լեզվական և հաղորդակցական կարողունակությունը սանի այն հատկությունն է, որով նա որոշակի հարաբերությունների մեջ է մտնում ուրիշների հետ, ձևակերպում

[2] https://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=72808

է իր ասելիքը, տեղեկություններ հաղորդում և ընդունում՝ ճշտորեն վերծանելով տեղեկությունը: Այս կարողունակության օգնությամբ խթանվում է նախադպրոցականի կապակցված խոսքը, պարզ համառոտ և ընդարձակ նախադասություններ կազմելու ունակությունը, հասակակիցների և մեծահասակների հետ զրույցելու կարողությունը: Լեզվական և հաղորդակցական կարողունակությունը կարելի է ասել, որ հիմք է հանդիսանում մյուս կարողունակությունների ձևավորման համար:

2) ճանաչողական և մոտիվացիոն կարողունակությունը

Սաները դրսևորում են ակտիվություն, հետաքրքրասիրություն, ճանաչողական հետաքրքրություն աշխարհի, առարկաների և երևույթների, ինչպես նաև հարաբերությունների կառուցման հանդեպ: Երեխան հաճույքով, ակտիվ ներգրավվում է գործունեության տարբեր ձևերի, մտավոր տարբեր գործողությունների, նոր բացահայտումների մեջ:

3) ինքնաճանաչողական և սոցիալական կարողունակություն՝

երեխան ճանաչում է իր արտաքին առանձնահատկությունները, ձեռք է բերում սեռադերային պատկերացումներ: Երեխան ունի պատկերացում սեփական հնարավորությունների մասին, վստահություն սեփական ուժերի և կարողությունների հանդեպ: Ընդունակ է ինքնակազմակերպվելու, դրսևորում է ինքնուրույնություն և ինքնասպասարկման հմտություններ: Գործողություններում դրսևորում է նպատակաուղղվածություն և կենտրոնացվածություն: Երեխան ճանաչում է սեփական և այլոց հույզերը, կարողանում է կառավարել սեփական հույզերը: Ճանաչում է մեծահասակների և հասակակիցների փոխհարաբերություններում սահմանված վարքային կանոնները և դրսևորում է սոցիալապես ընդունված նորմերին համապատասխան վարք: Շփման մեջ նախաձեռնող և կառուցողական է, դրսևորում է ընկերակցելու, համագործակցելու հմտություններ.

4) ժողովրդավարական և քաղաքացիական կարողունակություն՝

նախադպրոցական տարիքում երեխան տիրապետում է բարեվարքության և սոցիալական արդարության պարզագույն կանոններին. դրսևորում է հարգանք և հոգատարություն շրջապատի հանդեպ, գնահատում է արարքների բարոյական ուղղվածությունը: Ճանաչում է հայրենիքը, Հայաստանի խորհրդանիշները (դրոշ, զինանշան, օրհներգ), դրսևորում է սեր և նվիրվածություն հայրենի երկրի հանդեպ: Ունի տարրական պատկերացումներ սեփական իրավունքների ու պարտականությունների մասին.

5) թվային և մեդիա կարողունակություն՝

երեխան ունի տարրական պատկերացումներ մեդիայի վերաբերյալ, կողմնորոշվում է մեդիա բազմազանության մեջ, մեծահասակի աջակցությամբ գնահատում է ներկայացված տեղեկատվությունը, այն համադրում սեփական պատկերացումներին՝ դրսևորելով քննադատական և ընտրողական մոտեցում: Երեխան կարողանում է օգտվել մեդիա տարրական գործիքներից՝ միևնույն ժամանակ հասկանալով դրանց կիրառման հնարավոր վտանգները և այդ հարցում սեփական պատասխանատվությունը: Երեխան դրսևորում է առարկաների, երևույթների մոդելավորման և ստեղծագործական կարողություններ, տարբերում է իրական և վիրտուալ աշխարհները, հասկանում դրանց տարբերությունները.

6) մշակութային կարողունակություն՝

երեխան կարողանում է գնահատել գեղեցիկը, ճանաչում և վերլուծում է հանրահայտ հայ և արտասահմանյան մանկագիրների գեղարվեստական ստեղծագործությունները, ճանաչում է ազգային և համաշխարհային մշակութային նմուշների ինքնատիպությունը: Դրսևորում է ընդգծված հետաքրքրություն գեղարվեստական գործունեության հանդեպ, ունակ է երաժշտության, կերպարվեստային գործունեության տարբեր տեսակների, ազգային տոների ու ավանդույթների միջոցով արտահայտելու սեփական հույզերը, զգացմունքներն ու տպավորությունները.

7) մաթեմատիկական և տեխնիկական կարողունակություն՝

երեխան կարողանում է կատարել պարզ մաթեմատիկական գործողություններ, համեմատում, հետազոտում է առարկաները և երևույթները, գտնում է տարբեր խնդիրների լուծումներ, ճանաչում է թվանշանները, տիրապետում է նախաթվային և թվային հասկացություններին. երեխան կարողանում է որոշել առարկաների քանակը, համեմատել դրանք ըստ մեծության, չափի, ձևի և գույնի, տարբերակել մասը և ամբողջը, երկրաչափական պատկերներն ըստ հատկանիշների: Կարողանում է առարկաները տարբերակել նաև ըստ նյութի: Ցուցաբերում է հետաքրքրություն սարքավորումների հանդեպ, կարողանում է ծանոթ տեխնիկական հանգույցներից կառուցել նոր համադրություններ.

8) տնտեսական կարողունակություն՝

երեխան կարողանում է համարժեք ճանաչել և վերլուծել մեծերի աշխատանքը և դրանից ստացված արդյունքները: Գիտի տարբեր մասնագիտությունների անվանումներ և դրանց առանձնահատկությունները: Ցուցաբերում է տնտեսական պարզ հասկացությունների իմացություն, գիտի իր հետ առնչվող առարկաների ձեռքբերման եղանակները, կիրառում է տնտեսական պարզ բառապաշար: Երեխան հասկանում է շրջապատող աշխարհի և բնության երևույթների միասնականությունն ու փոխկապակցվածությունը: Ճանաչում է բնության երևույթները, գիտի բնության առանձին երևույթների վտանգների, դրանցից պաշտպանվելու մասին, անվտանգ վարքագիծ է դրսևորում բնության առանձին երևույթների՝ կայծակի, ամպրոպի, կարկուտի, անձրևի, մառախուղի ժամանակ: Ունի տարրական պատկերացումներ շրջակա միջավայրի և դրա պահպանման վերաբերյալ: Կարողանում է նկարագրել մարդու և տնտեսության ազդեցությունը բնության վրա: Հասկանում է շրջակա միջավայրի պահպանման գործում սեփական դերը, նշանակությունը և մասնակցում է այդ գործընթացում.

9) ֆիզիկական կուլտուրայի կարողունակություն՝

երեխան պատկերացում ունի ֆիզիկական վարժությունների առողջարարական նշանակության, առողջ սննդի, առողջ ապրելակերպի վարման հիմնական կանոնների՝ օրգանիզմի կոփման, օրվա ռեժիմի, հիգիենիկ կանոնների, ճիշտ կեցվածքի պահպանման մասին: Ընկալում է ֆիզիկական վարժությունների ճիշտ կատարման ձևը, ճանաչում և տարբերում է ամառային և ձմեռային մարզաձևերը: Ընդհանուր պատկերացում ունի շարժողական ընդունակությունների, տարածված մարզաձևերի, մարզագույքի, սպորտային հանդերձանքի մասին, ճանաչում է հայ և այլազգի անվանի մարզիկներին: Երեխան ընդունակ է ճիշտ կատարելու մարմնամարզական, աթլետիկական վարժություններ, տարաբնույթ շարժողական գործողություններ շարժախաղերում, մարզախաղերում, շարժողական ակտիվության այլ ձևերում: Դրսևորում է անհրաժեշտ ֆիզիկական պատրաստվածություն և

պահպանում է առողջ ապրելակերպի վարման կանոնները: Երեխան ինքնուրույն կատարում է նմանողական շարժումներ, ընդհանուր զարգացնող վարժություններ՝ առանձին, զույգերով, մարզագույքով: Վարժությունների կատարման ընթացքում, շարժախաղերում, թիմային խաղերում դրսևորում է ինքնուրույնություն, կարգապահություն, կամք, պատասխանատվություն, համագործակցություն, վճռականություն, փոխօգնություն, ընկերասիրություն, նախաձեռնողականություն:

10. Շարժողական ոլորտում նախադպրոցական տարիքի երեխաների զարգացման և կրթական վերջնարդյունքներն են.

ա. երեխան ինքնուրույն կամ մեծի օգնությամբ կարողանում է սողալ, սողալով մագլցել ոչ բարձր առարկաների վրա և իջնել, կքանստել ու կանգնել,

բ. կարողանում է նստել առանց հենվելու և բռնվելու որևէ առարկայից,

գ. կարողանում է կանգնած դրությունից թեքվել և ուղղվել առանց ոտքերը շարժելու,

դ. սկսում է ինքնուրույն քայլել, ոչ բարձր առարկայի վրայից անցնել դեպի մյուսը,

ե. կարողանում է ձեռքերով հենարանից բռնած բարձրանալ և իջնել աստիճանի և բլրակի վրայից,

զ. կարողանում է քայլել մեծի ցույց տված ուղղությամբ, քայլել գլորած առարկայի հետևից,

է. կարողանում է ակտիվ գործողություններ կատարել առարկաներով որոշակի արդյունքի համար՝ մեկ առարկան դասավորել մյուսի մեջ, բացել և փակել արկղի կափարիչը, օղակն անցկացնել ձողի վրա և հանել, նետել առարկաներ:[3]

«Նախադպրոցական տարիքի երեխաների կրթության բովանդակությունը հիմնականում ներառում է զարգացման հետևյալ ոլորտները՝

1) շարժողական ոլորտ.

2) խոսքի և հաղորդակցական ոլորտ.

3) հուզական, սոցիալ-անձնային ոլորտ.

4) իմացական ոլորտ.

5) ինքնասպասարկման, անվտանգության, առողջ ապրելակերպի ոլորտ»[4]

Այսպիսով, կարող ենք արձանագրել, որ յուրաքանչյուր ուսումնական պարապմունքի պլանավորման հենքը չափորոշիչն է: Դրանում ամրագրված դրույթներն ու սկզբունքները պարտադիր են նախադպրոցական կրթության պլանավորման համար: Կրթության ու զարգացման ընթացքը պետք է լինի երեխայակենտրոն, հաշվի առնվեն նրանց հետ տարվող անհատակողմներեշիչ աշխատանքների ու մշտադիտարկումների արդյունքները: Երեխաները պետք է բնականոն ինտեգրվոն սոցիալական միջավայրին, ունենան տարիքային առանձնահատկություններով

[3] https://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=72808

[4] Նույն տեղում

պայմանավորված կապակցված, ֆիզիկական պատրաստվածություն, իմանան ու ճանաչեն ազգային ավանդույթներն ու իրազեկ լինեն համամարդկային արժեքներին, ունենան տրամաբանական ու ստեղծագործական մտածողություն:

Այս ամենն ապահովելու համար նախադպրոցական մանկավարժական աշխատողները պետք է կիրառեն ժամանակակից մեթոդամանկավարժական մոտեցումներ, ունենան մասնագիտական աճ, ինքնակրթվեն և արդյունավետ համագործակցեն միմյանց հետ:

ԳԼՈՒԽ 2

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Դաստիարակի մանկավարժական աշխատանքի պլանավորում

ԹԵՄԱ՝ <<ՁՄԵՌ>>

ՆՊԱՏԱԿԸ՝

- Սաներին ծանոթացնել ձմեռ եղանակի հետ՝ ընդհանրացնելով ձմռանը տեղի ունեցող փոփոխությունների, ձյան փաթիլի, եղանակային փոփոխությունների մասին պատկերացուկմները:
- Նպաստել իմացական գործընթացների, ճանաչողական հետաքրքրությունների զարգացմանը
- Ձևավորել համապատասխան վերաբերմունք շրջակա միջավայրի հանդեպ
- Հաղորդել տարրական գիտելիքներ բնության մեջ տեղի ունեցող փոփոխությունների մասին
- Դաստիարակել սեր և հոգատար վերաբերմունք շրջակա միջավայրի հանդեպ
- Զարգացնել հաղորդակցական հմտությունները՝ սաների մոտ ձևավորելով զրուցելու, հարցերին պատասխանելու ունակությունները

  Թեմայի խնդիրները՝

  - Հաղորդել տարրական գիտելիքներ տարվա եղանակների, դրանց հերթագայությամբ պայմանավորված բնության սեզոնային փոփոխությունների և մարդկանց կյանքում կատարվող փոփոխությունների մասին
  - Պատկերացում տալ ձյան, քամու հատկությունների մասին
  - Բնության մեջ ճիշտ վարքագիծ դրսևորելու կարողություն

    Թեմայի վերջնարդյունքը

  - Ճանաչի տարվա եղանակները և բնության որոշ երևույթներ, օր. ձյուն, քամի
  - Նկատի բնության գեղեցկությունը
  - Դրսևորի հոգատար վերաբերմունք բնության նկատմամբ
  - Դրսևորի ճիշտ վարքագիծ բնության գրկում

Կապը չափորոշչի ոլորտի հետ

Խոսքի և հաղորդակցության ոլորտ (Զ)- Ընկալում է նկարի բովանդակությունը և վերարտադրույմ այն:

Հուզական, սոցիալական ոլորտ(Բ)- սոցիալական հույզերի միջոցով արտահայտում է իր վերաբերմունքը շրջապատող աշխարհին:

Թեմայի լավ ընկալման նպատակով անցկացնել նաև ցուցադրական պարապմունք, որն իր մեջ ներառում է երգ, ասմունք, նկարչություն:

Սաների մեջ կզարգանան հետևյալ կարողունակությունները

- լեզվական և հաղորդակցական կարողունակություն
- ճանաչողական և մոտիվացիոն կարողունակություն

Եզրակացություններ

Այսպիսով, սույն աշխատանքը կատարելիս, եզրակացնում ենք, որ նախակրթական մանկավարժական աշխատողը պետք է այնպես պլանավորի իր կատարելիք աշխատանքը, որ արդյունքում ունենանք կրթված, զարգացած սերունդ: Սաների մեջ պետք է ձևավորել կրթական չափորոշիչներով սահմանված կարողունակություններ՝ դիմելով ուսուցման նորարարական տեխնոլոգիաներին, քանի որ վերջիններիս օգնությամբ սաները կլինեն ավելի նախաձեռնող և ինքնուրույն, կդառնան առողջ հասարակության հիմնաքարը:

Դաստիարակի համար խիստ կարևոր տեղ պետք է զբաղեցնի սանի հոգեբանական առանձնահատկությունները:Միայն այդպես սանը կկարողանա լինել հասարակության լիիրավ անդամ: Զբոսանքի, խաղի կամ ուսումնական պարապունքների ժամանակ հարկավոր է անդադար զրուցել սաների հետ, պարզաբանել այս կամ այն երևույթի մասին

հուզող հարցերը: Այսպիսով, դաստիարակը հիմք է նախապատրաստում, որ առաջիկայում նախադպրոցականն ունենա առաջընթաց ու կարողանա ձևավորել կապակցված խոսք, լինի ավելի ինքնուրույն ու կազմակերպված: Վերահաստատենք մեր այն պնդումը, որ ժամանակի կրթական մարտահրավերներով պայմանավորված՝ մեծ դեր ունի նախադպրոցական մանկավարժների ինքնակրթվելու, նորարարություններն ու կրթական ժամանակակից մոդելներն ուսումնասիրելու հետաքրքրությունը: Եվ որպես վերջաբան, ասենք,որ այս ամենը կդառնա առողջ ապագա կերտելու հիմնաքարը:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. https://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=72808
2. https://www.arlis.am/documentview.aspx?docid=72808
3. ՀՀ օրենքը «նախադպրոցական կրթության մասին https://www.arlis.am › docu...21 Հայաստանի Իրավական Տեղեկատվական Համակարգ.